

ikke gjøre nogen Bemærkning derimod, skjøndt jeg kunde gjøre adskillige derom — og dernæst ydes der i Penge for de skolesøgende Disciple, som udgjøre 84: 2,000 Rd. Der bliver altsaa tilbage 48,000 Rd., og man siger da: Naar dette Beløb bliver fordelt imellem disse, bliver det for hver skolesøgende Discipel 5—600 Rd. Det ærede Mindretal glemmer imidlertid, at der desuden er 74 skolesøgende Disciple, som tillige ere Clever, og, naar det vil fordele de 48,000 Rd., maa det altsaa fordele dem ikke imellem 84, men imellem 158, hvorved Udgiften fra 600 Rd. synker ned til at blive 300 Rd. for hver; det er et betydeligt Afslag. Dertil kommer, at det ikke giver noget korrekt Billede at fremstille dem som blot skolesøgende, thi af de 158 er det kun de 84, som alene ere skolesøgende; de andre 74 faae Andet og Mere, idet de faae Noget, som ikke andetsteds gives — undtagen paa Herlufsholm, der er af privat Opdragelse — nemlig Opdragelse. Der er en Opdragelsesanstalt i Forbindelse med Skolen; Børnene have der et Hjem, og som saadant staar denne offentlige Anstalt ene; men dette forandrer i ikke ringe Grad Bestaffenheden af den opstillede Calculé. Naar der nu efter et Skøn er foreslaaet, at man skulde forhøje disse Skolepenge betydeligt, tør jeg dog vel antage, at det ikke kan være Thingets Mening, at dette skulde ske ved en Afstemning her; man maa dog nok kræve lidt nøiere Undersøgelse i den Henseende. Jeg tror ikke, at det kan være Thingets Mening, ligeoverfor en Ministers bestemte Erklæring om, at han ikke er istand til at udtale nogen Dom i saa Henseende, at ville sige: So, det ville vi, skjøndt den Undersøgelse, Mindretallet har foretaget, just ikke har været videre grundig. At man først skal have foretaget en Undersøgelse, er da det Mindste, en Minister kan forlange, især da jeg vil sige, at det er min Overbevisning, at dette Spørgsmaal bør tages under en nøie Overveelse, der skal stille sig som Maal at bringe det til, at det, der skal betales, maa anses som et passende Beløb i Skolepenge. Dette Beløb maa da i Reglen kræves af de Folk, som anses istand til at udrede Skolepenge, medens man opretter Stipen-

dier og Beneficier til Fordel for dem, som stadig i større og større Omfang søge til denne Skole, saaledes at der gives uformuende Folks Børn, Børn af Enker og Saadanne, Velighed til ogsaa at kunne erhverve sig Optagelse der gennem et rundeligt Antal af Beneficier eller Gratistpladser. Hele dette Spørgsmaal maa tages under alvorlig Overveelse efter Samraad med Mænd, som kjende Forholdene paa nært Hold, men det er umuligt her at udtale sig bestemt angaaende Enkelthederne. Ligesom dette ogsaa gjaelder med Hensyn til de lærde Skoler, maa jeg omtrent sige det Samme med Hensyn til Seminarierne. Det er, som jeg nys nævnte, uforklarligt, at man, saaledes som Seminarierne ere stillede, kan være tilbøielig til at gjøre en saa voldsom Forhøielse ved dem, som her er krævet. Man kan have meget imod disse Seminarier — de have vist ogsaa deres Brøst —, og man kan være aldeles ferelstet i Friseminariet, skjøndt jeg tror, at det Tillæg af et Friseminarium ikke er nogen afgjort Garant for, at de tillige ere gode Seminarier — det er iøvrigt underligt nok, at man her kan se bort fra og se skjævt til, at der er Concurrence, medens man ellers indrømmer, at en saadan kan have sin store Betydning —, er det dog sikkert, at Seminarierne, saaledes som de nu ere, have aabnet Udgang for daarlige stillede, fattige Personer til en større Dannelse, hvorved de have kunnet skabe sig en Vel og en Virksomhed. Jeg tror derfor, at man burde sætte større Pris paa dem, og at man burde gribe med lidt mere nænsom Haand ind i disse Forhold, end man vil gjøre, hvis man vil forhøje Kontingentet fra 10 Rd. til — efter den Beregning, som er opstillet, — 45 Rd.; det tror jeg ikke kan være Thingets Mening. Jeg kommer nu til Forslaget under Nr. 36, som ogsaa er af et Mindretal, og som gaar ud paa, at i Finantsaaret 1872—73 kan ingen Lærer erholde fast Ansættelse. Det, saaledes paa Finantsloven at optage en Erklæring om, at ingen Ansættelse maa gives, hvor Administrationen i Genhold til bestaaende Bestemmelser er berettiget dertil, er ikke noget Nyt her i Thinget; det fik en meget udførlig og alvorlig Behandling i Samlingen 1867—68, og jeg vilde ønske, at de Herrer vilde gjøre